

Ennemuistne rahvajutt Kadrina kirikust.

Kadrina kirikusse jäänud korra mees magama. Kiriku ukse pandud kinni, mees jäänud ööseks kirikusse. Ööse äratanud teda üks võõras magamast üles: „Kaua sa magad, hakka pilli mängima!“ - Mehel olnud lõõtsapill juures. Selle oli kõrtsist purjus peaga kirikusse kaasa võtnud. Mees vaadanud ümber: hulk rahvast kirikus, aga kõik võõrastmoodi. Mehele tulnud hirm peale. Uuesti sunnitud teda mängima. Võtnud pilli ja hakanudki mängima. Üks tulnud ta kõrva ja sundinud taga: „Mängi paremini!“ Teised aga hirvitanud. Mees mänginud nii, mis higi tilkunud, aga ikka sunnitud paremini mängima. Viimaks läinud mees altari ette. Sinnagi tulnud ometi kurjad vaimud järele. Käinud kirikus kõik kohad läbi, aga ikka teised kannul. Korraga tulnud mehel meele, et altari müüri ja pildi vahele kurjadvaimud järele ei tule. Läinud kohe sinna. Seal saanud rahu. Küll vahtinud ja oodanud vanapaganad, et mees välja tuleks, aga mees ei lasknud ennast petta. Seisnud seni altari vahel, kuni kurjadvaimud ära kadunud. Siis tulnud välja, läinud kellatorni ja löönud seal niikaua kella, kuni teda välja lastud. Sest saadik jätnud mees viina joomise ja lõõtsapilli mängimise maha.

KUIDAS VARES OMA LAULUHÄÄLE KAOTAS

Ennemuiste loonud Jumal kõigile taeva all lendavatele lindudele sulekuued, nagu need ise välja valinud ja soovinud. Vares ja meigas läinud oma kuubede pärast kõvasti sõnelema, ei sobinud küll ühele üks ja teisele teine. Vares karjunud kõva häälega, karjunud oma kena hääle sootuks ära. Hiljem polnud muud osanud ütelda kui vaid: „Kraaks.“ (Himmaste)

RONK TAHAB SAADA HÄRJA SUURUSEKS

Rongaemand munenud muna, haudunud poja välja. See aga olnud kangesti uhkust täis. Korra kui vana ronk kottu ära olnud, tulnud härg selle puu alla ja hakanud end vastu tüve nühkima. Ronga poeg arvanud pesas, et too suur loom teda kiigutada tahab. Varsti läinud härg minema. Vana ronk tulnud pesale ja poeg rääkinud talle suure uhkusega, kuidas üks suur loom teda kiigutanud. Viimaks ütelnud ta vanale rongale: „Aga kes see loom olli, kes siin puu all käis?“

„Härg. See oli härg.“

„Siis tahan ma kasvades nii sama suureks saada, kui tema. Tahan, jah.“

Vana ronk saanud sellise jutu peale hirmsasti pahaseks, läinud hoopis minema.

2020 – RAHVAJUTU AASTA

KUIDAS ÖÖSORR ENDALE LAULU SAANUD

Öösorr olnud laisavõitu lind. Tema maganud sügavasti, kui Jumal sulelistele laulusid kinkinud. Siis ärganud ta üles ja saanud teada, et Jumalal polegi talle enam laulu anda. Juhtumisi kuulanud, kuidas üks hobune vastu lasilapuud kustnud, ikka sorrr ja sorrr. Võtnud selle siis enesele lauluks. (Üldtuntud)

VAIDLUS SABADE PÄRAST

Teder ja must vares läinud korra sabade pärast vaidlema, et kummal on õite ilusam saba. Teder ajanud oma saba kohevile, uhkustanud ja kelkinud sellega. Vares aga vastanud:

„Kraaks, pole tuhkagi väärt, kraaks!“ (Märjamaa)

PIIBLIVÕTI

Liibanoni seeder ehk seedripuu

„Õige lokkab nagu palmipuu, ta kasvab kõrgeks nagu seedripuu Liibanonil.“ Ps 92,13

Seekordses sarja osas tuleb juttu Liibanoni seedrist. On teada, et Iisraeli kuningas Saalomon lasknud Jumala templi valmistada just seedrist, sest tegemist oli vastupidava ning hästitöödeldava puiduga. 1. Ku 5,24

Liibanoni seeder ehk seedripuu kasvab looduslikult Küprosel, Palestiina aladel ning väga vähesel määral ka Türgis. Suhteliselt aeglase kasvuga puu vajab kasvamiseks piisavalt niiskust ja päikest. Vihmavaesel perioodil ajab Liibanoni seeder oma juured sügavale määstikukaljude pragudesse, et saada sealt eluks vajaminev niiskus. Liibanoni seedrit tunti juba Piibli aegadel. Sellest puidust valmistatud hooned olid mädanemiskindlad ja võisid pidada vastu aastatuhandeid. Lisaks heale ehitusmaterjalile saadakse seedrist hästilõhnvat eeterliku õli, mida tänapäeval kasutatakse aroomilampides ja millel on tugev antiseptiline toime. Suuremate isendite tüve läbimõõt võib küündida 7,6 meetrini. Pühakirjast leiame teksti, kus kuningas Saalomon saadab oma alluvad Hiirami juurde, et too talle templi ehitamiseks seedrite mahavõtmiseks loa annaks. Seedri kujutis esineb Liibanoni lipul.

VIHMABARBLANE XXXIV osa

Nädalapäevad kodust eemal viibinud Lembit tundis end väga sandisti. Paar järgmist päeva ei vahetanud nad Edaga peaaegu sõnagi. See oli kurnav ja mõjus rusuvalt nagu lumetorm. Laupäeval seadis Lembit end tööle minema ja Eda otsustas Taali juures ära käia. Kui mõlemad naised diivanitel kohvitassid käes istet olid võtnud, sõandas Taali viimaks siiski küsida:

„No jõudis su meheke siis koju või? Kus ta siis redutas kõik need päevad?“

Eda ohkas:

„Paha mõeldagi, aga olid Loopre Hannesega hakanud viina võtma. No ütle ometi, mida pean ma sellisest mehest üldse mõtlema, ah?“

„Ja, jah, anna talle andeks seekord ja ütle, et kui nõnda veel peaks sündima, siis lahutad ära.“

„Jah, justkui see nii lihtne oleks! Seda enam kui nüüd laps ka tulemas. No ütle, Taali, mida pean ma ometi tegema?“

„Oh, kullakene, kui teaks ma vaid vastuseid kõikidele küsimustele, siis ütleksin kohe, et käitu nii või tee naa, aga näed, ei tea ma ju isegi. Aga Lembitust oli ikka väga inetu nii nädalaks ära kaduda. Ma loodan, et sa utsitasid teda ikka korralikult.“ Seda öeldes käis Taalil millegi pärast tuline juga südamest läbi. Häbi oli. Ta vaatas väikest kasvu naabrinaist heldinud pilgul ja kahju hakkas tal vaesekestest. Aga kes temale, Saare Taalile, kaasa tunneb? Südametäiega mõtles Saare proua nüüd saagu mis saab, Edale kõik üles tunnistada, aga hirm ja segadus olid igasuguse kaine mõtte peast viinud ja Taali pidas targemaks siiski vait jääda.

„Kas sa ka tead, Taali, ma olen vahel mõelnud meeste peale, et miks on neil vaja sinna pudeli poole kogu aeg vaadata ja nüüd kus Tõstamäe Tõnut ka ei ole enam, paneb kohe küsima, et kas minu mees on nüüd siis järgmine või?“

„Edakene, ära nüüd sellist hullu juttu küll aja! Olete mõlemad noored inimesed veel. Jõuate elada. Näed, minu mees läks ootamatult, aga ütle mulle nüüd, kas saab siis elu selle tõttu seisma jääda? Kord sa tänad mind veel, et minu juttu kuulda võtsid, sest vaata, mehed need vajavad pidevalt tähepanu. Neile meeldib kohe, kui naised neile alt üles vaatavad. Mõistad? Aga ei, Eda, nii ei tohi mõelda. Meie naised, peame tugevad olema, kokku hoidma.“

„Ei, Taali, ei mõista. Minu Lembit on ikka hea töömees olnud. Kuldsete kätega nagu ta ema ütles, aga näe, see alkohol rikub kõik. Nii kui pudelit näeb, nii kohe põhi peale ja siis jäätakse kõik, kogu majapidamine. Taali, ma ei saa sellest aru.“

„Jah, eks ta ole, aga ta on ju sul ikka tööd ka aidanud teha, seda pead sa ju ometi tunnistama. Ega ta sul siis iga päev ometi täis ole?“

„Ah, tead Taali, ma ei tea enam, mida mõeldagi. Valus on ja justkui hinge

rõhub. Ma ju püüan kõigest väest olla naine, keda ta soovis.“

Taali põrnitses oma kohvitassi ja alustas siis teist juttu:

„Oled sa ehk Bläku Eduardist midagi kuulnud? Loopre pidi ju teist sinna haiglasse vaatamagi minema.“

Eda raputas pead. Korraga hakkas tal endast kohutavalt kahju. Sõna lausumata pani ta kohvitassi diivanilauale ja läks Taali juurest minema, justkui aimates, et asjad pole kaugeltki nii, nagu talle neid näidata püütakse. Aga mis tähendas siin kõik tema kurbus, kui elu tahtis elamist. Laps ta südame all kasvas ju iga päevaga ja nüüd tuli lisaks endale ka uue elu eest vastutada. Kasesalu Eda teadis, et päevad ei ole vennad ja et iga mööduv tundki võib olla õppetunniks selles elumängus. Helmut Varblane oleks selle peale ütelnud, et kannatagu noorik aga rõõmuga, sest ega armastust tule, kui valu ei ole. Ja Edal oligi valus, nii valus, et ta oleks tahtnud karjuda selle valu käes. Aga see oli südamevalu, Lembitu pärast, kes ikka veel aru ei saanud, millise hinna Eda tema armastamise eest pidi maksma. Aga õhtu lähenes ja Eda pidi koju pöörduma.

Vastu õhtut kiskus ilm tormiseks. Lumehelbed keerlesid õhus justkui oleks see neile igavesti kestev ringmäng. Sadu aina tihenes ja Lembit oli teel koju. Traktor tegi kõva müra ja mees kasutas kõrvaklappe. Järjest tugevama saju tõttu ei näinud Lembit hästi teed.

Ootamatult käis tuhm mütsatus ja Lembit jättis masina seisma, et välja selgitada, mis oli juhtunud. Esmalt pidas ta kogu mõneks metsloomaks, kes ootamatult teele oli jooksnud. Ta ehmatas aga oli suur, kui taskulambi valgel aru sai, et oli otsa sõitnud Loopre Hannesele. Värisevate kätega helistas ta kiirabisse. Kõik edasine toimus nagu mingis krimifilmis.

Lembitule määrati aasta tingimisi. Edal võttis aega, et asjast üle saada ja meest koju oodates mõtles ta juba igasuguseid mõtteid: mõtles lahutusele, isakoju tagasi naasemisele, aga mida seegi oleks muutnud. Inimese elu see ju tagasi ei too. *Järgneb...*

